

Nr 895

Av herrar Nilsson i Tvärålund och Dahlgren, angående rätten att förvärva skogsfastighet.

(Lika lydande med motion nr 702 i Första kammaren)

De förhållanden som ansågs vara av betydelse vid det utredningsarbete som föregick tillkomsten av 1965 års jordförvärvslag har nu i flera avseenden förändrats. Skogsnäringen har genomgått en betydande omställningsprocess och möter en skärpt konkurrens på exportmarknaden, ett förhållande som starkt återverkar på skogsbruket som råvaruproducent. Stora ansträngningar har nedlagts från skogsbrukets sida för att effektivisera avverkningsarbetet, virkeshanteringens och skogsskötselmetoderna.

Det organiserade privatskogsbruket har genom skogsbruksområdesverksamheten visat vägen för rationalisering av det mindre skogsbrukets driftformer. Verksamheten har vunnit allmän respekt, och effektivitetsgraden inom skogsbruksområdena är väl jämförbar med andra ägarkategoriers. Den i privatskogsbruket anställda arbetskraften har också kunnat erhålla trygga anställningsförhållanden. Nya och effektiva arbetsmetoder fortsätter att utvecklas i samverkan med övrigt skogsbruk i exempelvis Forskningsstiftelsen skogsarbeten.

För denna skogsbruksområdesverksamhet, i vilken ett stort antal rådgivare och driftplanerare ingår, gäller samma krav som för annat rationellt skogsbruk. Således kräves, förutom god anslutning från markägarna, sammanhängande arealer där ägarna kan tillämpa och utveckla rationella metoder för skogsdriften.

1965 års jordförvärvslag och de anvisningar som f. n. gäller bör enligt vår uppfattning anpassas till den samverkan som nu sker i privatskogsbruket. I bygder där jordbruket viker visar det sig att utbudet av jord- och skogsbruksfastigheter är stort. De utbudna fastigheterna kan förvärfvas av förädlingsföretag, aktiva skogsbrukare eller arealkompletterare. Om köpintresse således föreligger från förädlingsföretag, medger jordförvärvslagen att fastigheter belägna i här angivna områden med enskilda ägare och av sådan storleksordning att rationellt skogsbruk kan bedrivas i skogsbruksområdesform jämväl kan förvärfvas av förädlingsindustrin. Enligt vår mening är det en brist i jordförvärvslagen att tillstånd kan medgivas utan hänsynstagande till det organiserade privatskogsbrukets driftformer. Bygder med förutsättningar att fortleva kan genom några få förvärv av förädlingsindustrier berövas möjligheterna att bedriva ett effektivt skogsbruk.

Vi anser att vid bedömningen av förvärvstillstånden en intressearrondering bör vara grunden. Lagstiftningen bör tillämpas så att privatskogsbrukets intressen och livskraft på ett jämbördigt sätt väges mot förädlingsindustrins.

En av huvudsatserna i skogsbruksområdesverksamheten är att den anpassas till ägarens situation. Normalfallet är att skogsägaren själv arbetar i egen eller i annans skog. Den markägare som av olika skäl inte själv söker skogsarbete får detta utfört av andra medlemmar eller skogsbruksområdets anställda arbetskraft. Härigenom beredes arbetskraften jämn samsättning, och långtidsplaneringen underlättas. Med detta som bakgrund och då utbudet av fastigheter som tidigare framhållits är stort borde lagen ge möjlighet dels för brukare, som successivt vill utöka sitt företag, dels för privatpersoner, som icke är aktiva skogsbrukare i lagens nuvarande mening, att få förvärva skogsmark. Detta bidrager också till att vidga köpkretsen och skapar arbetstillfällen åt de i bygden fast bosatta. Det kan förutsättas att de personer som i nuvarande läge förvärvar skogsmark gör det av intresse för skogsbruk mer än för kapitalplacering. En sådan liberalisering av lagtolkningen innebär att den angelägna strukturrationaliseringen kan utvecklas.

Utvecklingen inom skogsnäringen ger anledning till antagandet att det med tiden kommer att finnas betydligt färre skogsindustriföretag i vårt land. De producentkooperativa skogsindustrierna har det organiserade privatskogsbruket som bas i råvaruledet. Det är därför angeläget att den gällande förvärvslagstiftningen får en sådan tolkning att basen för denna företagsform, de enskilt ägda skogsfastigheterna, i enlighet med vad här ovan anförts får utveckla en rationell drift inom skogsbruksområdets ram.

Under åberopande av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en sådan ändring av tillämpningen av jordförvärvslagens § 4 att de synpunkter som här ovan anförts måtte tillgodoses.

Stockholm den 26 januari 1968

Jan-Ivan Nilsson (cp)

i Tvärålund

Anders Dahlgren (cp)
